

Abstract

Asean Economic Community (AEC) is founded by 10 countries in ASEAN. Hence, the developing Thailand to be healthcare logistics hub of ASEAN is the important issue. This project aims to assess the status of healthcare logistics in each country and to develop business opportunity for Thailand to be the leader in healthcare service and be the hub in ASEAN. This study can be divided into 2 levels: Macro Level and Micro Level. Macro Level of healthcare logistics infrastructure of 5 countries (Thailand, Lao, Myanmar, Malaysia and Singapore) is investigated in national scale by questionnaire. The results can be divided into 3 groups: Group1 Countries in developing are Lao and Myanmar; Group2 Countries which have national policy about healthcare logistics infrastructure but not implemented are Thailand and Malaysia; Group3 Develop country is Singapore. Next, Micro level is investigated potential of healthcare logistics system in ASEAN hospital case studies 18 hospitals using questionnaire which prioritise key performance indicators with Analytical Network Process (ANP). The results show that most suppliers can deliver products to hospitals on time. The electronic procurement is not used widely and the data connection between front and back system is not connected because it lacks data standard. In part of internal distribution, the department at destination transports products by himself. From the results above, Ministry of Public Health, Thailand should start to drive healthcare logistics policy and support developing its infrastructure. In the same time, Thailand can cooperate with Malaysia to develop National Database of Drug and Medical Supplies, Standard EDI, Traceability System and training logistics staffs together. For Myanmar and Laos, Thailand should negotiate with their governments to transfer our knowledge about healthcare logistics. However, it is difficult to provide healthcare service to Singapore, so we should exchange our knowledge, experiences and best practice together.

บทคัดย่อ

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเกิดจากประเทศสมาชิกทั้ง 10 ประเทศรวมตัวกันจัดตั้งขึ้น ดังนั้นการพัฒนาประเทศให้เป็นศูนย์กลางด้านโลจิสติกส์สุขภาพของภูมิภาคจึงมีความสำคัญ โครงการวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินศักยภาพเพื่อทราบสถานะและสร้างโอกาสทางธุรกิจด้านโลจิสติกส์ของระบบสาธารณสุข (Healthcare Logistics) ให้กับประเทศไทยเพื่อเป็นผู้นำการให้บริการโลจิสติกส์และการเป็นศูนย์กลางในภูมิภาคอาเซียน โดยแบ่งการศึกษาเป็น 2 ระดับ คือ ระดับโครงสร้างพื้นฐาน (Healthcare Infrastructure) ประเมินศักยภาพรองรับการเชื่อมโยงระบบโลจิสติกส์สุขภาพระดับประเทศ โดยใช้แบบประเมินและใช้ข้อมูลทุติยภูมิของภาครัฐ ผลการวิเคราะห์การประเมิน แบ่งได้ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 ประเทศที่ขาดความพร้อมและต้องการการพัฒนา คือ เมียนมาและลาว กลุ่มที่ 2 ประเทศที่มีการกำหนดกลยุทธ์แต่กำลังดำเนินการพัฒนา คือ ไทยและมาเลเซีย และกลุ่มที่ 3 ประเทศที่ค่อนข้างมีความพร้อม คือ สิงคโปร์ ส่วนระดับปฏิบัติการของโรงพยาบาล (Operations and Services) ประเมินศักยภาพของระบบโลจิสติกส์ในโรงพยาบาลกรณีศึกษาทั้งอาเซียน 18 โรงพยาบาล โดยใช้แบบประเมินที่จัดลำดับความสำคัญของดัชนีชี้วัดด้วยเทคนิค ANP (Analytical Network Process) ผลการประเมิน พบว่า ซัพพลายเออร์ส่วนใหญ่สามารถส่งสินค้าให้โรงพยาบาลได้ตามเวลาที่ต้องการ การจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ยังไม่ใช่ที่แพร่หลายนักและภายในยังไม่สามารถเชื่อมต่อข้อมูลระหว่าง Front กับ Back ได้เพราะยังขาดมาตรฐานของข้อมูลในการสื่อสารกัน ในการกระจายสินค้าส่วนใหญ่หน่วยงานปลายทางมารับสินค้าด้วยตนเอง จากผลการวิเคราะห์ข้างต้น ประเทศไทยอาจเริ่มต้นผลักดันนโยบายและแผนสนับสนุนการสร้างโครงสร้างพื้นฐานผ่านกระทรวงสาธารณสุขให้เกิดขึ้นได้จริง ในขณะเดียวกันก็สามารถพัฒนาฐานข้อมูลกลางร่วมกับมาเลเซีย และสร้างมาตรฐานแลกเปลี่ยนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์รวมทั้งออกแบบระบบติดตามและสอบย้อนกลับ พร้อมกับจัดอบรมให้ความรู้ด้านการจัดการโลจิสติกส์สุขภาพ ส่วนเมียนมาและลาว คือ ควรเจรจาสร้างความร่วมมือและนำเสนอต่อภาครัฐของ 2 ประเทศ เพื่อถ่ายทอดการออกแบบระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์สุขภาพ รวมทั้งอบรมให้ความรู้พื้นฐาน อย่างไรก็ตามมีโอกาสค่อนข้างน้อยในการให้บริการกับสิงคโปร์จึงควรแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ประสบการณ์ และแนวทางปฏิบัติที่ดีที่คู่ควรร่วมกันแทน